

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 54/13
Λουξεμβούργο, 25 Απριλίου 2013

Απόφαση στην υπόθεση C-212/11
Jyske Bank Gibraltar Ltd κατά Administración del Estado

Δεν αντίκειται στο δίκαιο της Ένωσης η ισπανική ρύθμιση που επιβάλλει στα πιστωτικά ιδρύματα τα οποία ασκούν δραστηριότητες στην Ισπανία χωρίς να έχουν εγκατάσταση στο κράτος αυτό να γνωστοποιούν απευθείας στις ισπανικές αρχές τα απαραίτητα πληροφοριακά στοιχεία για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας

Ελλείπει αποτελεσματικού μηχανισμού που να διασφαλίζει την πλήρη και ολοκληρωμένη συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών για την αποτελεσματική καταπολέμηση των εγκλημάτων αυτών, η ρύθμιση αυτή δεν αποτελεί μέτρο δυσανάλογο σε σχέση προς τον επιδιωκόμενο σκοπό

Η οδηγία για την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας¹ επιβάλλει διάφορες υποχρεώσεις πληροφόρησης, ιδίως στα πιστωτικά ιδρύματα. Προς τούτο, απαιτεί από όλα τα κράτη μέλη να συστήσουν μια κεντρική μονάδα χρηματοοικονομικών πληροφοριών (ΜΧΠ), επιφορτισμένη να παραλαμβάνει, να ζητεί, να αναλύει και να γνωστοποιεί στις αρμόδιες αρχές τις πληροφορίες που αφορούν πιθανές περιπτώσεις νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας². Η οδηγία προβλέπει ότι οι πληροφορίες αυτές πρέπει να διαβιβάζονται στη ΜΧΠ του κράτους μέλους στο έδαφος του οποίου βρίσκεται το πιστωτικό ίδρυμα.

Η ισπανική ρύθμιση επιβάλλει στα πιστωτικά ιδρύματα που ασκούν δραστηριότητα στην Ισπανία, ανεξαρτήτως του τόπου της εγκατάστασής τους, να γνωστοποιούν στην ισπανική ΜΧΠ τις κινήσεις κεφαλαίων άνω των 30 000 ευρώ από και προς φορολογικούς παραδείσους και τα μη συνεργάσιμα εδάφη, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται και το Γιβραλτάρ.

Η Jyske, θυγατρική της δανικής τράπεζας NS Jyske Bank, είναι πιστωτικό ίδρυμα εγκατεστημένο στο Γιβραλτάρ το οποίο ενεργούσε στην Ισπανία υπό καθεστώς ελεύθερης παροχής υπηρεσιών, δηλαδή χωρίς να διαθέτει εγκατάσταση στη χώρα αυτή.

Τον Ιανουάριο του 2007, η ισπανική ΜΧΠ ζήτησε από τη Jyske να της παράσχει ορισμένες πληροφορίες. Συγκεκριμένα έκρινε, βάσει μιας σειράς ενδείξεων, ότι ήταν πολύ πιθανό να χρησιμοποιείται η Jyske, στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων της στην Ισπανία, για πράξεις νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Ο προς τούτο χρησιμοποιούμενος μηχανισμός συνίστατο στη σύσταση, στο Γιβραλτάρ, εταιρικών δομών που είχαν ως σκοπό την απόκρυψη της ταυτότητας του πραγματικού ιδιοκτήτη των ακινήτων που αγοράζονταν στην Ισπανία, κυρίως στην Costa del Sol, καθώς και της προέλευσης των χρησιμοποιούμενων κεφαλαίων. Τον Ιούνιο του 2007, η Jyske διαβίβασε μέρος των πληροφοριών που της είχαν ζητηθεί, αρνήθηκε, ωστόσο, να γνωστοποιήσει τα στοιχεία που αφορούσαν την ταυτότητα των πελατών της καθώς και αντίγραφα των υποπτιων πράξεων που είχαν πραγματοποιηθεί στην Ισπανία, επικαλούμενη τους περί τραπεζικού απορρήτου κανόνες που ισχύουν στο Γιβραλτάρ. Ως εκ τούτου, το Consejo de Ministros (Υπουργικό Συμβούλιο, Ισπανία), κρίνοντας ότι η Jyske δεν είχε

¹ Οδηγία 2005/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Οκτωβρίου 2005, σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας (ΕΕ L 309, σ. 15).

² Στο Ηνωμένο Βασίλειο επιτράπηκε να ορίσει μια ΜΧΠ και για το Γιβραλτάρ.

ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις πληροφόρησης τις οποίες υπείχε από την ισπανική ρύθμιση, διατύπωσε κατά της Jyske δύο δημόσιες επιπλήξεις και της επέβαλε δύο χρηματικές κυρώσεις συνολικού ύψους 1 700 000 ευρώ.

Η Jyske εκτιμά ότι η οδηγία της επιβάλλει υποχρέωση πληροφόρησης μόνον έναντι της ΜΧΠ του Γιβραλτάρ και ότι, επομένως, η ισπανική ρύθμιση δεν είναι σύμφωνη προς την οδηγία. Προσέφυγε, συνεπώς, ενώπιον του Tribunal Supremo (Ανώτατο Δικαστήριο, Ισπανία), το οποίο αποφάσισε να υποβάλει συναφώς προδικαστικό ερώτημα στο Δικαστήριο.

Με τη σημερινή απόφασή του, το Δικαστήριο κρίνει ότι **η οδηγία δεν αποκλείει ρητώς τη δυνατότητα της Ισπανίας να απαιτήσει από τα πιστωτικά ιδρύματα που ασκούν τις δραστηριότητές τους στο έδαφός της υπό καθεστώς ελεύθερης παροχής υπηρεσιών να διαβιβάζουν απευθείας στην ισπανική ΜΧΠ τις πληροφορίες που ζητούνται στο πλαίσιο της καταπολέμησης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Συνεπώς, η ισπανική ρύθμιση δεν αντιβαίνει, καταρχήν στην οδηγία**, εφόσον αποσκοπεί στην ενίσχυση, τηρουμένου του δικαίου της Ένωσης, της αποτελεσματικότητας της καταπολέμησης των εγκλημάτων αυτών. Επομένως, η ρύθμιση αυτή δεν μπορεί να διακυβεύσει τις αρχές τις οποίες θεσπίζει η οδηγία όσον αφορά τις υποχρεώσεις αναφοράς που υπέχουν οι οντότητες που υπόκεινται στην εν λόγω ρύθμιση ούτε να βλάψει την αποτελεσματικότητα των υφισταμένων μορφών συνεργασίας και ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των ΜΧΠ.

Το Δικαστήριο αναλύει, στη συνέχεια, το συμβατό της ισπανικής ρύθμισης με την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών. Το Δικαστήριο εκτιμά ότι η ρύθμιση αυτή συνιστά περιορισμό της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών, καθόσον συνεπάγεται δυσκολίες και πρόσθετες δαπάνες. Εξάλλου η ρύθμιση αυτή προστίθεται στους ελέγχους που ήδη πραγματοποιούνται εντός του κράτους μέλους όπου βρίσκεται το ενδιαφερόμενο πιστωτικό ίδρυμα, αποθαρρύνοντάς το να ασκήσει τις εν λόγω δραστηριότητες.

Ωστόσο, αυτός ο περιορισμός της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών μπορεί να δικαιολογηθεί από επιτακτικό λόγο γενικού συμφέροντος, όπως η καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Το εθνικό δικαστήριο οφείλει να εξακριβώσει αν η επίμαχη ρύθμιση είναι πρόσφορη για τη διασφάλιση της επίτευξης του σκοπού αυτού, ιδίως δε αν παρέχει στην Ισπανία τη δυνατότητα να εποπτεύει και να αναστέλλει πράγματι τις ύποπτες χρηματοοικονομικές συναλλαγές οι οποίες πραγματοποιούνται από τα πιστωτικά ιδρύματα που παρέχουν τις υπηρεσίες τους επί του εθνικού εδάφους και, εν ανάγκη, να διώκει και να τιμωρεί τους υπευθύνους. Συναφώς, το Δικαστήριο παρατηρεί ότι η ρύθμιση αυτή επιτρέπει στην Ισπανία να εποπτεύει το σύνολο των χρηματοοικονομικών συναλλαγών που πραγματοποιούνται από τα πιστωτικά ιδρύματα στο έδαφός της, ανεξαρτήτως του τρόπου με τον οποίο αυτά έχουν αποφασίσει να παρέχουν τις υπηρεσίες τους, και, συνεπώς, φαίνεται να είναι μέτρο πρόσφορο για την επίτευξη, κατά ουσιαστικό και συνεκτικό τρόπο, του επιδιωκόμενου σκοπού.

Το εθνικό δικαστήριο θα πρέπει, περαιτέρω, να εξακριβώσει αν η ρύθμιση αυτή εφαρμόζεται κατά τρόπο μη εισάγοντα διακρίσεις και αν δεν είναι δυσανάλογη, δηλαδή αν είναι πρόσφορη για τη διασφάλιση της επίτευξης του επιδιωκόμενου σκοπού και δεν βαίνει πέραν του αναγκαίου για την επίτευξή του σκοπού μέτρου. Η ρύθμιση θα ήταν δυσανάλογη αν ο μηχανισμός συνεργασίας μεταξύ των ΜΧΠ των διαφόρων κρατών μελών επέτρεπε ήδη στην ισπανική ΜΧΠ να λαμβάνει τις ζητούμενες πληροφορίες μέσω της ΜΧΠ του κράτους μέλους στο οποίο βρίσκεται το πιστωτικό ίδρυμα. Συναφώς, **το Δικαστήριο παρατηρεί ότι ο μηχανισμός συνεργασίας μεταξύ των ΜΧΠ εμφανίζει ορισμένα κενά**. Ειδικότερα, προβλέπει σημαντικές εξαιρέσεις από την υποχρέωση της ΜΧΠ προς την οποία απευθύνεται η αίτηση να διαβιβάζει τις ζητούμενες πληροφορίες στη αιτούσα ΜΧΠ. Συγκεκριμένα, μια ΜΧΠ μπορεί να αρνηθεί να αποκαλύψει πληροφορίες η κοινολόγηση των οποίων θα μπορούσε να παραβιάσει μια ποινική έρευνα που εκκρεμεί στο κράτος μέλος ή θα είχε σαφώς δυσανάλογα αποτελέσματα σε σχέση προς τα θεμιτά συμφέροντα ενός φυσικού ή νομικού προσώπου ή του εν λόγω κράτους μέλους, ή ακόμα οσάκις μια τέτοια δημοσιοποίηση θα

προσέκρουε σε βασικές αρχές του εθνικού δικαίου³. Εξάλλου, όσον αφορά την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, η αντίδραση των αρχών πρέπει να είναι όσο το δυνατόν ταχύτερη, δεν προβλέπεται, όμως, ούτε προθεσμία για τη διαβίβαση των πληροφοριών ούτε κύρωση σε περίπτωση αδικαιολόγητης άρνησης της ΜΧΠ προς την οποία απευθύνεται η αίτηση να διαβιβάσει τις ζητηθείσες πληροφορίες. Επιπλέον, η προσφυγή σ' αυτόν τον μηχανισμό συνεργασίας παρουσιάζει ιδιαίτερες δυσχέρειες προκειμένου για δραστηριότητες που ασκούνται υπό καθεστώς ελεύθερης παροχής υπηρεσιών. Συνεπώς, **εφόσον δεν υπήρχε, κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών, αποτελεσματικός μηχανισμός που να διασφαλίζει την πλήρη και ολοκληρωμένη συνεργασία των ΜΧΠ και να επιτρέπει την εξίσου αποτελεσματική καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, η ρύθμιση αυτή δεν αποτελεί μέτρο δυσανάλογο σε σχέση προς τον επιδιωκόμενο σκοπό.**

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδα ☎ (+352) 4303 2582

³ Απόφαση 2000/642/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 17ης Οκτωβρίου 2000, σχετικά με τη θέσπιση ρυθμίσεων για τη συνεργασία μεταξύ των μονάδων χρηματοοικονομικών πληροφοριών των κρατών μελών όσον αφορά την ανταλλαγή πληροφοριών (ΕΕ L 271, σ. 4).